

**PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA YO‘NALISHIDA IXTISOSLIK  
MODULLARINI O‘QITISHNING TASHKILIY-METODIK  
ASPEKTLARI**

**Saypillayeva Hilola Barot qizi**

Jizzax davlat pedagogika universiteti,

Pedagogika-psixologiya va musiqa yo‘nalishlarida masofaviy ta’lim kafedrasi  
o‘qituvchisi

Pochta manzili: hsaypillayeva@mail.ru

**Annotatsiya:** Ushbu maqolada ta’lim xizmatlari bozorining zamonaviy rivojlanishi, ta’limda texnologiyalardan foydalanishning yangi qoidalari haqida kengroq tushuntirib berilgan. Maqolaning maqsadi - mavjud Evropa tajribasi asosida pedagogika va psixologiya bo'yicha mutaxassislarni tayyorlash tizimiga innovatsion ta’lim texnologiyalarini joriy etishni tahlil qilish. Uni amalga oshirish uchun qiyosiy tahlil, konkretlashtirish va umumlashtirish usullaridan foydalanilgan. Ular Evropa Ittifoqi mamlakatlaridagi zamonaviy universitetlar faoliyati misolida innovatsion ta’lim makonini tashkil etishning asosiy xususiyatlarini tavsiflash vazifasini engillashtirdilar. Natijalarda pedagogika va psixologiya bo'yicha mutaxassislar tayyorlashdagi o‘zgarishlarning umumiyligi tamoyillari tahlil qilindi, kadrlar tayyorlashda ulardan foydalanishning zamonaviy tushunchasida innovatsion texnologiyalarga ta’rif berildi.

**Kalit so‘zlar:** Ta’lim texnologiyalari, ixtisoslik modullari, tashkiliy aspektlar, metodik aspektlar, oly ta’lim muassasalari.

Raqamlashtirish va axborot texnologiyalarining global miqyosdagi zamonaviy rivojlanishi inson hayotining barcha sohalariga ta’sir ko‘rsatmoqda.

Bu ta'lim jarayonlari uchun ham amal qiladi, chunki ular zamonaviy jamiyat faoliyatida etakchi rol o'ynaydi. Ko'pgina tadqiqotchilarning fikriga ko'ra, ta'lim insoniyat ijodining alohida tarmog'i sifatida amalga oshirilishi kerak, uning kelajagini sotsializatsiya instituti prizmasi orqali belgilaydi, ijtimoiy ongni uyg'unlashtirish mexanizmlarini va uning muqaddas va ma'naviy tsivilizatsiya o'zgarishlarini idrok etish imkoniyatlarini joriy etishni intellektuallashtirish kerak. o'lcham. Eng so'nggi texnologiyalardan faol foydalanishga murojaat qilish ko'plab ta'lim elementlarini optimallashtirish imkonini berdi, ammo keyingi rivojlanish hal qilinishi kerak bo'lgan navbatdagi muammodir. Batafsil ko'rib chiqilishi kerak bo'lgan alohida masala - ta'limning innovatsion usullari va texnologiyalaridan foydalanish. Ular zamonaviy texnologik yutuqlar va onlayn tizimlardan foydalanishga asoslangan. Hozirgi sharoitda Yevropa universitetlarida muayyan soha bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarni yaratishga yo'naltirilgan mutaxassislarni an'anaviy tayyorlash zamonaviy ijtimoiy talablarga javob bera olmaydi. Rejalashtirilgan o'zgarishlarni amalga oshirish uchun Evropa Ittifoqiga a'zo davlatlarning ta'lim maydoni Boloniya jarayoni asoslarida belgilangan oliy ta'lim talabalari uchun ta'lim sifatini oshirish uchun zarur edi.

Shu bilan birga, ko'p madaniyatli vakolatlarni rivojlantirishning asosiy jihatlari Cherng & Davis (2019) da tasvirlangan. Axborot savodxonligini shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari Stefanidis va Antona (2022) tadqiqotida kuzatilgan. Namestiuk (2022) oliy ta'limdagi pedagogik va psixologik fanlarning so'nggi tendentsiyalariga e'tibor qaratdi. Curry & Docherty (2017) xulosalari o'rganishdagi vakolatlarning hozirgi qiymatini tushunish uchun qimmatlidir. Ta'limni raqamlashtirish zarurligiga urg'u global COVID-19 pandemiyasidan ancha oldin qilingan, shuning uchun mualliflar ushbu masalani

tadqiqot doiralarida juda mashhur bo'lishidan oldin o'rganishgan. O'tmishdoshlarning yutuqlari olimlar tomonidan ijobiy baholandi va ular masofaviy ta'limni raqamlilashtirishning so'nggi usullari bilan uyg'unlikda qo'llash istiqbollarini ham ta'kidladilar. Shu kabi masalalar Laufer va boshqalar tomonidan ko'rib chiqilgan. Ta'limning kelajakdagi rivojlanishini aniqlashga harakat qilgan va masofaviy ta'limdan foydalanishdagi muammolarni ham qayd etgan. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalardan foydalanishning asosiy jihatlari va ularni amalga oshirishning o'ziga xos xususiyatlari Zawacki-Richter & Jung tadqiqotida batafsil tavsiflangan. Bizning davrimizning ta'lim paradigmalariga multikulturalizm tendentsiyasini kiritishning asosiy amaliyotlarini tavsiflaydi. Biroq, o'qitishning innovatsion texnologiyalari imkoniyatlari to'liq o'rganilmagan, chunki amaliyotga yangi paradigmalar joriy etilmoqda. Bundan tashqari, ijtimoiy shakllanishning ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlari o'zgarib bordi. Shu sababli, ta'lim jarayonini yanada modernizatsiya qilish, oliy ta'lim muassasalari faoliyatining nazariy asoslarini va saqlanib qolgan amaliy foydalanish tajribasini qayta ko'rib chiqish zarurati paydo bo'ldi. Oliy ta'lim muassasalari o'qitish usullarida moslashuvchanlik va individuallashtirishni kuchaytirish uchun raqamli pedagogikani tobora ko'proq qamrab oladi. 2021-yil dekabrigacha o'tkazilgan tadqiqotning keng qamrovli meta-tahlili shuni ko'rsatadiki, video darsliklar, mobil ilovalar, o'zgartirilgan sinflar va virtual reallik kabi turli raqamli pedagogika texnologiyalarining integratsiyasi ijobiy natijalar beradi va o'quvchilar va o'qituvchilar faoliyatini yaxshilaydigan innovatsion o'qitish strategiyalarini rivojlantiradi.

Yevropa universitetlarida pedagogika va psixologiya fanlarini o'qitish tajribasi rivojlanayotgan mamlakatlar uchun foydali bo'lishi mumkin. Shuning uchun tegishli tuzilmalarni o'rganish dolzarb vazifaga aylanadi. Maqolaning

maqsadi Yevropa tajribasi asosida pedagogika va psixologiya bo'yicha mutaxassislar tayyorlash tizimiga innovatsion ta'lim texnologiyalarini joriy etishni tahlil qilishdan iborat.

Maqolada zamonaviy Yevropa universitetlari misolida innovatsion o'quv makonini tashkil etishning asosiy xususiyatlarini tavsiflash uchun qiyosiy tahlil qilish, umumlashtirishni konkretlashtirish usullari qo'llaniladi. Korporativ-pedagogik xususiyatga murojaat qilish zamonaviy ta'lim tizimlarida bo'lajak o'qituvchilar va psixologlarni tayyorlashning o'ziga xos yondashuvlarini taqqoslash va aniqlashga yordam berdi. Tadqiqotning dialektik usuli asosida ta'limda innovatsion texnologiyalardan foydalanish jarayoni doimo o'zgarib turadigan va rivojlanib boruvchi jarayon sifatida qaraladi. Prognozlashdan foydalanish natijasida Yevropa ta'lim tizimiga innovatsion texnologiyalarni joriy etishning asosiy istiqbollari va keyingi yo'nalishlari muhokama qilinadi. Tadqiqot qonun hujjatlarini tahlil qilishga asoslangan.

Xususan, asosiy e'tibor Yevropa Ittifoqi universitetlarida ta'lim xizmatlarini tashkil qiluvchi Raqamlı ta'lim bo'yicha harakatlar rejasiga (2021-2027) qaratilgan. Ish shuningdek, Latviya, Germaniya va Fransiya universitetlari o'quv dasturlarini mazmunan tahlil qilishga asoslangan. Shuningdek, ta'lim jurnallari va nashrlarini o'rganish muhim edi. Ta'lim, pedagogika, psixologiya va texnologiya sohasidagi ilmiy jurnallar, tadqiqot maqolalari va konferentsiya materiallarini ko'rib chiqish maqolaning maqsadini o'rganish uchun foydali bo'ldi.

#### Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Baxodirovna, T. Z. (2021). Risk factors, clinical and laboratory features and prevention of oxalate nephropatia in children. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 11(11), 133-138.

2. Baxodirovna, T. Z. (2020). IMPROVEMENT OF PREVENTION OF KIDNEY DISEASE IN CHILDREN OF PRESCHOOL AND SCHOOL.
3. Bahodirovna, T. Z. (2022). CURRENT TRENDS IN FORMATION OF URINARY SYSTEM DISEASES IN SCHOOL AGE CHILDREN AND FEATURES OF THEIR COURSE. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 293-297.
4. Izranov, V., Palvanova, U., Gordova, V., Perepelitsa, S., & Morozov, S. (2019). Ultrasound criteria of splenomegaly. *The Radiologist*, 1(1002), 3-6.
5. Batirovna, Y. A., Bahramovna, P. U., Bahramovna, P. S., & Ogli, I. A. U. (2019). Effective treatment of patients with chronic hepatitis, who live in ecologically unfavorable South zone of Aral Sea region. *Наука, образование и культура*, (2 (36)), 50-52.
6. Narzullaevich, P. M. (2020). The issues of formation of youth legal culture in the development of civil society in Uzbekistan. *Journal of Critical Reviews*, 7(7), 355-357.
7. Samadovich, M. K. (2020). Interpretation of Human and Political Leader in a Totalitarian System: Conception and Essence. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 7(8), 491-499.
8. Maxmudov, K. S. (2020). Personality of Sharof Rashidov in contemporaries memory. *Solid State Technology*, 63(4), 5073-5079.
9. Shamuratovna, B. K., Akhmetovna, M. M., Sharifovna, B. S., & Olimjonovna, S. S. (2023). Study of the Antimicrobial Properties of Preparations Prepared from Medicinal Plants (Dry Extract, Biologically Active Substances and Essential Oil). *Journal of Coastal Life Medicine*, 11, 2210-2213.
10. Садикова, У., & Хасанова, Д. (2020). HOW TO DEVELOP DIABETES IN THE HUMAN BODY, PSYCHOLOGICAL COUNSELING

AND PREVENTION. Актуальные научные исследования в современном мире, (5-9), 12-17.